

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq
Medlem af Naalakkersuisut for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Medlem af Inatsisartut
Hans Enoksen

Siumut

Besvarelse af § 36-spørgsmål nr. 2009-95 ang. tiltag for at eliminere manglen af præster, kateketer og organister

I henhold til § 36, stk. 1 i forretningsordenen for Inatsisartut har du den 5. oktober 2009 stillet følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Hvilke planer har Naalakkersuisut for at eliminere manglen af præster, kateketer og organister?

Svar: Jeg vil indledningsvis takke for den interesse, som du udviser i forbindelse med kirkens udvikling og vedligehold. Naalakkersuisut deler din interesse for, at menighedsarbejdet og serviceringen af den grønlandske menighed foregår så gnidningsløst som muligt.

Du spørger til Naalakkersuisuts hensigter, hvad angår præstesituationen. Hertil kan jeg oplyse, at der på nuværende tidspunkt er indskrevet tolv studerende ved Institut for Teologi på Ilisimatusarfik. Derudover er der indskrevet én grønlandsk studerende ved Det teologiske Fakultet i København. Dette må betragtes som et tilfredsstillende antal studerende, når man ser på det samlede billede af studerende ved de enkelte institutter på Ilisimatusarfik.

Det skal dog påpeges, at den teologiske uddannelse ved Ilisimatusarfik ikke er en professionsrettet uddannelse, det vil sige en decideret præsteuddannelse, men en bacheloruddannelse i faget teologi, som giver mulighed for at søge ind på pastoralseminariet. Sidstnævnte er som sagt et supplement til bachelorgraden, og først efter endt pastoralseminar, har vedkommende kompetence til at virke som præst i den grønlandske kirke.

Naalakkersuisut kan ikke stille garanti for, at de der tager en teologisk uddannelse også vælger præsteembedet efterfølgende, og af den årsag kan man fra Naalakkersuisuts side ikke angive en tidsfrist for, hvornår samtlige præstegæld kan betjenes ved egen præst. Naalakkersuisut er dog i gang med at undersøge, hvilke muligheder der er for at få besat de ledige stillinger.

14. oktober 2009
Sags nr. 2009-021015
Dok.nr. 242434

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 345000
Fax: +299 322073
Email: kiiip@gh.gl

Selvom flere præster nærmer sig pensionsalderen, ønsker en stor del at fortsætte i embedet, og dette takker Naalakkersuisut for. Dette betyder, at der på nuværende tidspunkt er to præstegæld, der står uden kirkelig betjening ved egen præst. Dette må betragtes som tilfredsstillende, vurderet ud fra et samfundsmæssigt perspektiv samt det forhold, at størstedelen af de færdiguddannede bachelorer i teologi fravælger præsteembedet.

Naalakkersuisut kan oplyse, at Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i efteråret 2008 har nedsat en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens opgave var at afdække mulige tiltag i forbindelse med afhjælpning af præstemanglen.

Arbejdsgruppen drøftede blandt andet, som mulige tiltag, etablering af en særlig uddannelsesordning, som svarer til den, der blev oprettet i 1990'erne. Uddannelsen kaldte man "pastoralteologisk eksamineret præst", som fagligt set svarede til ca. ¼ af exam.teol. uddannelsen. Blandt medlemmerne af arbejdsgruppen var der enighed om, at man ikke ønsker at oprette en særlig uddannelsesordning. Arbejdsgruppen ser i stedet, at der bliver set på forbedringer af vilkårene for præsterne, samt synliggørelse af præsteembedet for derved at tiltrække flere til at tage uddannelsen.

Det er en kendsgerning, at der ikke er ressourcer til, at hver enkelt by og bygd kan have kirkelig betjening ved egen præst. Derfor er Naalakkersuisut interesseret i, at uddanne kateketer, som kan bidrage til det arbejde, som præstegældets præst varetager. Hovedkonto 40.92.14 kateket- og organistuddannelsen sikrer, at der hvert år er midler til uddannelse af kateketer samt organister. Optagelse af de enkelte ansøgere sker i det omfang, at der er et reelt behov for en kateket/organist i ansøgers hjemby eller bygd.

Kateketuddannelsen foregår kontinuerligt, og strækker sig over to år. På nuværende tidspunkt er et hold på 10 elever under uddannelse til kateket, og man forventer at kunne optage flere, når næste hold påbegynder uddannelsen i 2011. Provster og præster ligger meget arbejde i at opfordre potentielle ansøgere indenfor menigheden, i byer og bygder uden præst eller kateket, til at påbegynde uddannelsen til kateket.

For at afhjælpe organistmanglen afholdes der, udover selve organistuddannelsen, kurser for harmonister. Harmonisterne bliver således i besiddelse af de nødvendige færdigheder til at kunne betjene deres menighed kirkemusikalsk. Faget er ligeledes medtaget i kateketuddannelsen, således at kateketerne oparbejder musikalske færdigheder.

Hvad angår vedligeholdelse af kirker og præsteboliger kan Naalakkersuisut oplyse, at der allerede pågår et større renoverings- samt vedligeholdelsesarbejde af kirkens bygninger. Departementet har yderligere indledt et samarbejde med INI A/S tekniske afdeling i Nuuk vedrørende tilstandsrapporter for kirker og præsteboliger.

Du spørger ligeledes til tilskud til præsters rejseaktivitet. Naalakkersuisut er viden-
de om det behov, der er for rejseaktivitet. Dette er bl.a. en af grundene til, at man
har oprettet hovedkonto 40.92.14 til uddannelse af kateketer, da de kan varetage
væsentlige dele af den kirkelige betjening i byer og bygder uden præst. Såfremt
provstierne ønsker at fremme præsterne rejseaktivitet, har de mulighed for at priori-
tere dette, idet de selv administrerer deres årlige bevilling.

Naalakkersuisut arbejder i øjeblikket på en redegørelse om kirken og dens fremtidi-
ge udvikling efter indførelse af selvstyre. Heri pågår der udviklingstiltag, som skal
være med til at fremme kirken, og i højere grad forankre administrationen indenfor
kirken hos de instanser, der har den faglige ekspertise til at varetage kirken i Grøn-
land. Slutteligt kan det nævnes, at det er Naalakkersuisuts og kirkens holdning, at
betjeningen af den grønlandske menighed på nuværende tidspunkt ikke kan be-
trages som kritisabel set ud fra samfundsforholdene.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen